

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 6Co/23/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114220985  
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8114220985.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX C. D. XXX, zastúpeného spoločnosťou KAIFER advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Fibichova 11, 040 01 Košice, IČO: 36 861 561, proti žalovanej: Obec Lemešany, Lemešany 186, 082 03 Lemešany, IČO: 00327344, zastúpenému spoločnosťou PALŠA A PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r. o.; skrátený názov PPAK s. r. o., so sídlom Masarykova 13, 080 01 Prešov, IČO: 36 492 086, v konaní o zaplatenie sumy 4.500,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 13C/221/2014-184 zo dňa 26.01.2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 13C/221/2014-195 zo dňa 24.06.2019, jednohlasne takto

### rozhodol:

I. Návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania zamietá.

II. Potvrdzuje rozsudok v I. vyhovujúcom výroku a v III. súvisiacom výroku o trovách konania v spojení s opravným uznesením, č. k. 13C/221/2014-195 z 24. júna 2019.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

### odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 25.07.2014 sa žalobca domáhal, aby súd rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 4.500,- eur spolu s 8,15 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 4.500,- eur odo dňa 12.07.2014 do zaplatenia a žiadal uhradiť trovy konania. Zároveň uviedol, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. E., obec E., okres Prešov, evidovanej Okresným úradom Prešov, katastrálny odbor, zapísanej na LV č. XXX ako parcela reg. „C“ č. 450/4 - ostatné plochy o výmere 1 000 m<sup>2</sup> (ďalej len „nehnuteľnosť“), ktorú žalovaná užíva ako športový areál - ihrisko bez toho, aby poskytovala žalobcovi protiplnenie za užívanie cudzej nehnuteľnosti. Uviedol, že neposkytovaním náhrady ako protiplnenia za užívanie cudzej nehnuteľnosti dochádza k závažnému obmedzeniu vlastníckych práv žalobcu, v dôsledku čoho mu zostalo iba tzv. „holé vlastníctvo“ bez možnosti užívať vlastný pozemok alebo brať za jeho užívanie zo strany žalovanej náhradu. Poukázal na to, že vyzval žalovanú Výzvou na uhradenie náhrady za užívanie nehnuteľnosti zo dňa 02.07.2014 na úhradu finančnej náhrady za užívanie predmetnej nehnuteľnosti, t. j. peňažného plnenia vo výške 4.500,- eur, ktoré predstavuje protiplnenie za užívanie predmetnej nehnuteľnosti žalovanou za obdobie od 01.07.2011 do 30.06.2014, a ktoré zodpovedá súčinu rozsahu výmery nehnuteľnosti a sumy 1,50 eur ročne za 1 m<sup>2</sup> s tým, že peňažné plnenie požadoval zaplatiť v lehote 7 kalendárnych dní odo dňa doručenia tejto výzvy. Vzhľadom na skutočnosť, že do podania žaloby si žalovaná nespĺnila svoju povinnosť, domáha sa zaplatenia peňažného plnenia za obdobie 3 roky spätne od podania tejto žaloby vo výške 4.500,- eur, ktoré predstavuje súčin rozsahu výmery nehnuteľnosti a sumy 1,50 ročne za 1 m<sup>2</sup>,

ktorá by sa v danom mieste a čase, s prihliadnutím na účel a spôsob užívania, platila za porovnateľné užívanie cudzej nehnuteľnosti.

2. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“), napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 3.020,55 Eur spolu s 8,15 %-ným úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 12.7.2014 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 34%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 1 ods. 1, § 1 ods. 2, § 4 ods. 1, § 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z., § 451 ods. 1, § 451 ods. 2, § 458, § 100 ods.1, § 107 ods. 1, § 563 a § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie skutkovo a právne odôvodnil tým, že vychádzajúc z predmetu právnej úpravy vymedzeného v § 1 ZoMUP, jeho doslovného znenia i všeobecných princípov primeranosti, proporcionality a spravodlivosti výnimočného (núteného) obmedzenia vlastníckeho práva by malo byť zrejmé, že účelom tohto zákona, v rámci výnimočnej úpravy vzťahov medzi obcami ako vlastníkmi stavieb, ktoré prešli do ich vlastníctva podľa osobitných predpisov, a vlastníkmi pozemkov, na ktorých tieto stavby stoja, bolo síce urgentne (okamžite), no len podporne a prechodne (dočasne) aktuálne ku dňu účinnosti tohto zákona dočasne a čiastočne (bez vyriešenia všetkých súvislostí - najmä napr. náhrady) upraviť ich pomery a užívanie týchto stavieb, ak v čase nadobudnutia účinnosti tohto zákona (inak by údaj „ku dňu účinnosti tohto zákona“, uvedený v hypotéze právnej normy, nemal žiaden význam a bol úplne obsolentný) neboli zmluvne upravené inak. Bolo tomu tak zjavne preto, aby tieto stavby (vrátane vstupu na cudzí inak nevysporiadaný pozemok) bolo možné aktuálne bez zbytočného odkladu (bezodkladne) v čase nadobudnutia účinnosti tejto právnej úpravy aspoň dočasne (do inej úpravy pomerov - či už v rámci pozemkových úprav, alebo napr. do dojednaní nájmu) užívať. Zákon tak zriadil a zabezpečil obci dočasné právo zodpovedajúce vecnému bremenu tieto nehnuteľnosti užívať (nie trvalé vecné bremeno - viď aj § 4 ods. 2 ZoMUP o povinnosti vlastníka strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu najdlhšie do vykonania pozemkových úprav). Ako však pritom vyplýva z gramatického výkladu, a v zmysle spravodlivého a primeraného usporiadania vzťahov aj podľa vyššie uvedeného mimoriadneho a dočasného účelu zákona (nie tak, aby vlastníkov pozemkov obmedzoval kedykoľvek, opakovane a prakticky na trvalo - ak by obce de facto neboli ničím nútené toto usporiadanie riešiť), ale len ak v tom čase tieto vzťahy neboli upravené inak. V danom prípade však, tak ako to vyplýva zo zisteného skutkového stavu, ktorý medzi stranami napokon ani nebol sporný, ku dňu účinnosti tohto zákona bola medzi obcou ako vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku uzavretá nájomná zmluva (žalovaná mala k pozemku zmluvne dohodnuté iné právo), situácia nebola urgentná (nevyžadovala si zásah štátu), ust. § 4 ods. 1 ZoMUP na tento pozemok nedopadá (porovnaj aj uznesenie KSPO sp. zn. 6Co/11/2016, bod 15. jeho odôvodnenia), a právo zodpovedajúce vecnému bremenu žalovanej k tomuto pozemku (ku dňu účinnosti tohto zákona) preto nevzniklo. Žalovaný v tom čase mohol tieto pozemky užívať a budúcu situáciu mohol a mal primerane riešiť (opätovne pritom treba zdôrazniť, že pri zrejmom gramatickom i spravodlivom výklade tohto zákona jeho účelom bola iba urgentná a dočasná okamžitá ochrana obce, resp. užívania stavby vo verejnom záujme, a že vlastníka pozemku v zmysle základných práv a slobôd nemožno, a to ani zákonom, obmedziť resp. vylúčiť z užívania jeho nehnuteľnosti neprimerane - absolútne). Ak sa tak nestalo a jeho zmluvné dohodnuté právo následne zaniklo, právo zodpovedajúce vecnému bremenu (ktoré zákonodarca zriaďoval iba dočasne a ku dňu účinnosti tohto zákona) následne už nevzniklo. Vzhľadom na to, ak žalovaná predmetný pozemok (ako súčasť športového areálu) po ukončení nájmovej zmluvy užívala, užívala ho bez právneho dôvodu, a na úkor žalovaného sa tak o to, čo by inak pri obdobnom obvyklom oprávnenom užívaní v následnom období na to musela vynaložiť (nájom) obohatila, a musí to vlastníkovi vydať (nahradiť). „Neoprávnený majetkový prospech vzniká predovšetkým tak, že sa doterajší majetok obohateného rozmnoží o nové majetkové hodnoty; môže však spočívať aj v tom, že sa jeho doterajší majetok nezmenšil, hoci by k tomu inak došlo, kedy bol obohatený plnil svoje povinnosti.“(R 25/1985). Právo vlastníka pozemku na vydanie bezdôvodného obohatenia od obce za užívanie tohto pozemku bez právneho dôvodu za 3

roky späťne pred podaním žaloby je tak dané (porovnaj aj rozsudok OS PO sp. zn. 9C/195/2014). Okrem toho (napokon), ak by súd prvej inštancie prijal úvahu žalovanej o tom, že v zmysle ZoMUP jej aj neskôr vzniklo a má právo zodpovedajúce vecnému bremenu (avšak nepochybne iba dočasné, vid' § 4 ods. 2 ZoMUP) držať a užívať tento pozemok, za ktoré však (tak ako to počas konania prezentovala a tvrdila aj samotná žalovaná) by vlastníkovi pozemku mala patriť náhrada, takáto náhrada za právo zodpovedajúce vecnému bremenu by spravodlivo nemohla byť iba jednorazová, nakoľko toto právo by nebolo trvalé a rozsah jeho trvania (závislý od následnej vôle a návrhu vlastníka stavby na začatie konania o pozemkových úpravách, vid' § 3 ods. 1 ZoMUP, i prípadnej aktivity vlastníka stavby v takomto konaní) vopred daný, a spravodlivo by sa tak musela určovať postupne (opakovane) podľa dĺžky jeho trvania, čo by ale vo výsledku pre účastníkov zrejme znamenalo obdobnú opakovanú peňažnú náhradu za trvanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k tomuto pozemku (závislú od dĺžky držby a užívania) ako pri náhrade za neoprávnené užívanie tohto pozemku bez právneho dôvodu, ku ktorému dospel súd v tomto prípade. Súd pritom, a to v súvislostiach celého uplatneného nároku, opätovne zdôraznil, že právo nemožno vykladať bez zohľadnenia jeho účelu (najmä vo vzťahu k otázkam vyrovnaní zjavnej majetkovej nespravodlivosti a tzv. holého vlastníctva. „Ako ústavné nesúladne (porušujúce základné práva) Ústavný súd hodnotí aj rozhodnutia všeobecných súdov, ktorými boli zákony a podzákonné úpravy (vrátane noriem týkajúcich sa výkladu alebo platnosti právneho úkonu) interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti napr. v dôsledku prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 1735/07, I. ÚS 26/2010).“ (nález Ústavného súdu SR zo dňa 28.04.2014, sp. zn. IV. ÚS 15/2014). Súdu tak zostávalo vyriešiť už len výšku primeranej náhrady za užívanie pozemku. Žalobca ju vyčíslil na sumu 1,50 eur/m<sup>2</sup> ročne, odôvodnil cenou pozemku a možným výnosom z nájmu, a osvedčil aj predloženými znaleckými posudkami (na cenu dotknutého pozemku i primeranú cenu nájmu susedného kvalitatívne rovnakého pozemku), a keďže žalovaná tvrdenia o týchto skutkových okolnostiach síce spochybnila, avšak neuviedla a nijako neodôvodnila vlastnú predstavu (tvrdenia) o primeranej výške náhrady (týkajúcej sa jej vnímania skutkových okolností tvrdených žalobcom), toto popretie považoval súd za neúčinné a vychádzal z relevantne nespochybných (§ 151 ods. 2 CSP) tvrdení žalobcu (vid' bod 2. a 5. odôvodnenia tohto rozsudku) podopretých aj ním predloženými znaleckými posudkami, ktoré s rezervou potvrdzovali výšku ním uplatneného nároku. Na základe uvedeného súd tak považoval za primeranú peňažnú náhradu vo výške 1,50 eur/m<sup>2</sup> za rok užívania nehnuteľnosti v období 3 rokov späťne pred podaním žaloby (od 24.07.2011 do 24.07.2014). Žalovaná však v konaní vzniesla aj námietku premlčania, a keďže bezdôvodné obohatenie sa premlčuje za 2 roky od kedy sa oprávnený (vlastník pozemku) dozvedel, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, a žalobca všetky tieto podstatné skutkové okolnosti (tak ako to vyplýva aj z jeho žaloby) vedel a mal k dispozícii viac ako dva roky pred podaním žaloby, jeho nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za čas prevyšujúci 2 roky pred podaním žaloby bol premlčaný a súd ho žalobcovi v tomto rozsahu nemohol priznať. Na základe uvedeného tak súd žalobcovi priznal nárok na peňažnú náhradu podľa § 458 OZ vo výške 1,50 eur/m<sup>2</sup> ročne so zohľadnením výmery jeho pozemku 1 000 m<sup>2</sup> (1,50 eur x 1.000) za dva roky späťne pred podaním žaloby od 24.07.2012 do 24.07.2014 (t. j. 1.500,- eur krát 2) aj spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy uplatneným v súlade so zákonom odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty 7 dní na zaplatenie uvedenej vo výzve doručenej žalovanej dňa 04.07.2014 v zmysle ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. vo výške o osem percentuálnych bodov vyššej než bola základná úroková sadzba ECB platnej k tomuto dňu, a v prevyšujúcej časti (presahujúcej náhradu za viac ako 2 roky pred podaním žaloby) žalobu pre premlčanie zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1, 2 Civilného poriadku s tým, že žalobca bol v konaní o svojej žalobe na zaplatenie peňažnej náhrady za 3 roky úspešný v časti týkajúcej sa 2 rokov, čo predstavuje približne 67 % úspešnosť a žalovaný vo zvyšku, čo predstavuje približne 33 %, dosiahol úspešnosť, teda žalobca má podľa tohto pomeru úspechu voči nemu nárok na náhradu trov konania v rozsahu pomerného rozdielu, a to vo výške 34 %.

6. Voči predmetnému rozsudku podal voči prvému a tretiemu výroku odvolanie žalovaný, pričom ako odvolacie dôvody uviedol ust. § 355 ods. 1 písm. h) a písm. f), teda, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa názoru žalovaného, účinnosť právnej normy je vlastnosťou právnej normy, ktorá spočíva v tom, že sa ňou musia riadiť právne vzťahy, ktoré táto norma vo svojom texte upravuje. Účinnosť označuje deň, od kedy je nevyhnutné podľa zákona postupovať. Zákon č. 66/2009 Z. z. bol účinný v tzv. rozhodnej dobe pre toto sporové konanie určenej

žalobcom v uplatnenom nároku, špecifikovanom časovým obdobím v petite žaloby a zákon č. 66/2009 Z. z. je stále účinný. Tento zákon nebol účinný len jeden deň, a to dňa 01.07.2009, je účinný v rokoch 2012 až 2014 a je účinný aj ku dňu 01.07.2019, kedy bolo podané vo veci odvolanie. Nájomný vzťah medzi právnou predchodkyňou žalobcu a žalovaným k pozemku netrval počas celého času účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., ale z vykonaného dokazovania vyplynulo, že trval len v istej súdom prvej inštancie zistenej dobe, teda do uplynutia výpovednej doby jednostranným právnym úkonom, a to výpoveďou zmluvy prenajímateľkou. Podľa názoru žalovaného, zákonné vecné bremeno podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., vzniklo aj napriek tomu, že tu k 01.07.2009 bolo zmluvne dohodnuté iné právo a vzniklo dňom, kedy bola súkromnoprávna dohoda ukončená na základe jednostranného právneho aktu prenajímateľky, výpoveďou a uplynutím výpovednej doby. Zákonodarca dal v zákone č. 66/2009 Z. z. logicky prednosť súkromnej úprave právnych vzťahov, do ktorých samospráva vstúpila, no po prípadnom zániku daného právneho vzťahu, napr. práve jednostrannou výpoveďou prenajímateľa, nevyhnutne nastupuje právny režim vyplývajúci zo zákona č. 66/2009 Z. z. a nenastáva právny stav, akoby zákon č. 66/2009 Z. z. nebol ani účinný, či nebo z tohto dôvodu použiteľný. Z uvedených dôvodov by nemali byť pochybnosti o tom, že na predmetný právny vzťah dopadá zákon č. 66/2009 Z. z., pričom rozhodovacia prax súdov, či už všeobecných, vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, či Ústavného súdu Slovenskej republiky ustálila, že predmetná finančná náhrada je nepochybne majetkovým právom. Podľa doterajšej rozhodovacej praxe súdov ide o náhradu, ktorá je jednorazová a nemá charakter opakujúceho sa plnenia. Dôležité preto je, že tento nárok je iba jeden a disponuje ním len vlastník zaťaženého pozemku, ktorý nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena za účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., teda ku dňu 01.07.2009. Vlastníčkou predmetných pozemkov bola dňa 01.07.2009 pani F. B. a len ona mala právo na finančnú náhradu. Nakoľko ide o neprevoditeľné právo, neprešlo na súčasného vlastníka, teda žalobcu a súčasne ide o majetkové právo, na ktorého nárok zanikol. Žaloba je tak podaná osobou, ktorá nespĺňa základnú procesnú podmienku vyžadovanú Civilným sporovým poriadkom, a to aktívnu legitímáciu. Aktívne legitimovanou osobou na podanie daného právneho majetkového nároku by bola pani F. B.. V danej veci mal súd prvej inštancie vychádzať z výšky náhrady zodpovedajúcej nie nájomu, ale zodpovedajúcej odplate za vecné bremeno v rozhodnej dobe, ktorá by práve do úvahy mohla prichádzať. Malo by sa v danom prípade jednať o nárok zodpovedajúci obvyklej odplate za vecné bremeno. Zároveň odvolateľ poukázal, že v rozhodnutí sp. zn. 12C/230/2011 a v rozhodnutí sp. zn. 15C/37/2012 bola jednoznačne vyriešená právna otázka vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Zároveň poukázal na to, že zákon sa primerane vzťahuje aj na usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom, na ktorých je umiestnený športový areál, ak športový areál prešiel do vlastníctva obce podľa osobitného predpisu. V danej veci a v časti, ktorú nerieši nájomná zmluva, podľa názoru odvolateľa nejde o nárok z protiprávneho stavu, ale o nárok, ktorý vyplýva vlastníčkovi trpiaceho pozemku so zákonom predpokladaného stavu.

7. Voči odvolaniu žalovaného podal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobca, ktorý uviedol, že považuje rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením za vecne správny. Súd prvej inštancie v ods. 27 a 28 odôvodnenia rozsudku vysvetlil a objektívne zrozumiteľným spôsobom objasnil, ako dospel k záveru, že vecné bremeno v prospech žalovanej v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z. nevzniklo. Nemožno prijať ani niekoľkokrát prezentovanú úvahu žalovanej ohľadne cieľa, resp. úmyslu a účelu zákona č. 66/2009 Z. z. Ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. spája vznik zákonného vecného bremena výlučne len z jediným okamihom, a to dňom účinnosti zákona. Tento zákon v žiadnom inom svojom ustanovení nepripúšťa možnosť vzniku zákonného vecného bremena v čase neskoršom ako v deň účinnosti tohto zákona. V prípade, že nevzniklo zákonné vecné bremeno podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. a vlastník stavby, teda žalovaná naďalej užíva pozemky, na ktorých je postavená stavba, dochádza na strane žalovanej k bezdôvodnému obohateniu. Zároveň v rozhodnutiach, na ktoré poukazuje protistrana, a to rozhodnutie pod sp. zn. 12C/230/2011, ako aj sp. zn. 15Co/37/2012, sa nerozhodovalo o skutočnosti, či vzniklo právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Nepochybne žalobca si uplatňuje v konaní nárok titulom vydania bezdôvodného obohatenia, a tak o aktívnej legitímácii žalobcu niet pochybností. Taktiež počas konania nevyplynuli také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa k tomu, aby žalobcovi nebola priznaná náhrada trov konania o to viac, že žalobca sa súdnou cestou musel domáhať svojej ochrany, nakoľko žalovaná dlhodobo užíva nehnuteľnosť žalobcu bez poskytnutia akejkoľvek protihodnoty a bez právneho titulu.

8. Voči vyjadreniu žalobcu k podanému odvolaniu, podal žalovaný odvoláciu repliku, v ktorej uviedol, že poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/32/2019 zo dňa 21.05.2019. S touto časťou rozhodnutia sa samotný žalovaný stotožňuje, avšak nestotožňuje sa s druhou časťou

predmetného právneho posúdenia veci pod sp. zn. 6Co/32/2019, a to v polemike, či sa v danej veci jedná o jednorazovú alebo opakovanú náhradu. Záonné vecné bremená vznikajú na základe zákona a obmedzujú vlastnícke právo k nehnuteľnostiam vo verejnom záujme. Ak ich obsah nie je priamo definovaný v osobitnom zákone, primerane sa vzťahuje na toto posúdenie Občiansky zákonník. Právna teória aj právna prax vyznáva zásadu, že nijaký právny inštitút nemá absolútny význam, nezaručuje prevahu nad inými právnymi zásadami za každých okolností. Vždy s ním treba nakladať tak, aby výsledkom jeho uplatnenia bolo nastolenie spravodlivej rovnováhy medzi konfliktnými záujmami. Podobne túto právnu situáciu zákonodarca a rozhodovacia prax rieši napr. nielen pri zákonných záložných právach. Vecné bremeno podľa ust. § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov, nie je zákonodarcom konštituované inak, ako v zákone č. 66/2009 Z. z. a v oboch prípadoch ide o úmysel zákonodarcu vec usporiadať v podobe konečného riešenia a nie ako vecného bremena natrvalo. Zákonodarca túto náhradu v tzv. bytovom zákone neustanovil tak, že má korešpondovať podmienkam na trhu v danom čase, ale práve naopak, vzhľadom na tzv. verejný záujem, istým spôsobom znevýhodnil vlastníka pozemku v ust. § 18a ods. 1 citovaného zákona. Cena teda nie je stanovená bez ďalšieho a voľným trhom. Práve záonné vecné bremeno je pre vlastníka pozemku impulzom na usporiadanie, ktoré predpokladá zákonodarca, ktorý vec právne reguluje a vníma vážnosť danej situácie pri realizácii sociálnych práv. Nie je preto daný legitímny dôvod vytvárať právny a aplikačný rozdiel medzi tzv. zákonnými vecnými bremenami. Podobne ako rozhodovacie najvyšších súdnych autorít opakovane rozhodla o jednorazovosti náhrady pri zákone č. 182/1993 Z. z., aj v prípade zákona č. 66/2009 Z. z. ide nepochybne o náhradu jednorazovú. V tomto žalovaný poukázal na rozhodnutie č. 73 publikované v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 8/2016 a zároveň na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.04.2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014. Z tohto dôvodu žalovaný považuje za dôležité zamerať sa na skutočnosť, že predmetné nehnuteľnosti tvoriace časť športového areálu, podobne ako verejnú zeleň a cintoríny, ako samospráva užívajú na základe zákonom daného právneho dôvodu a právneho titulu. Zároveň poukázal nato, že proces definitívneho riešenia ak je predpokladaný v ust. § 2 zákona č. 66/2009 Z. z., už z iniciatívy obce objektívne a preukázateľne nastal, a to v administratívnom konaní vedeným Okresným úradom Prešov pod sp. zn. OÚ - PO - PLO - 2016/053636 zo dňa 20.07.2016. Rozhodnúť v tejto veci však obec nemôže. Zároveň žalovaný podal v zmysle ust. § 164 Civilného sporového poriadku návrh na prerušenie konania, a to až do právoplatného skočenia dovolacieho konania, ktoré v zákonom stanovenej lehote iniciuje, a to voči právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/32/2019 zo dňa 21.05.2019 a jeho právnomu posúdeniu v druhej časti veci, teda ohľadne jednorazovosti náhrady alebo opakujúceho sa plnenia predstavujúceho náhradu, keďže odvolací súd v danej veci uviedol: „Odvolací súd si uvedomuje špecifickosť a novosť predmetnej veci aj z pohľadu otázky, či ide o jednorazovú alebo opakujúcu sa náhradu. Zákon o tejto otázke, teda o náhrade za vecné bremeno mlčí, a preto je dôvodné aplikovať všeobecný predpis, a to Občiansky zákonník“. V dovolacom konaní sa teda rieši otázka, či ide o jednorazovú alebo opakujúca sa náhradu a či skutočne zákon o tejto otázke, teda o náhrade za vecné bremeno mlčí.

9. Voči odvolacej replike podal žalobca odvolaciu dupliku, v ktorej uviedol, že poukazuje na rozsudky Krajského súdu v Prešove č. k. 7Co/145/2015-96, ako aj 6Co/11/2016-199. Naďalej zotrvával na skutočnosti, že popierajú existenciu vecného bremena, avšak pokiaľ by sa aj vychádzalo z predpokladu, že náhrada by mala žalobcovi patriť titulom zriadenia vecného bremena, tak aj táto náhrada by musela mať charakter opakujúceho sa plnenia. Zároveň poukázali na rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 24C/144/2016-251 zo dňa 10.07.2019. Otázka, či ide o jednorazovú alebo opakujúcu sa náhradu už bola riadne zodpovedaná nielen v tomto, ale aj v ďalších obdobných konaniach, týkajúcich sa vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie cudzej nehnuteľnosti a vyvolanie dovolacieho konania považuje za snahu žalovanej iba oddialiť definitívne vyriešenie právneho sporu medzi žalovanou obcou na jednej strane a jednotlivými vlastníkmi pozemkov pod futbalovým ihriskom na strane druhej.

10. Krajský súd v Prešove, ako súd druhej inštancie (ďalej len „odvolací súd“), napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Mení rozsudok vo vyhovujúcej časti tak, že žalobu zamieťa.

II. Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi.“

11. Svoje rozhodnutie odvolací súd skutkovo a právne odôvodnil tým, že v kontexte právneho posúdenia veci odvolacím súdom a z pohľadu odvolacieho súdu, že nárok uplatnený žalobcom predstavuje jednorazovú náhradu a nemá charakter opakujúceho sa plnenia, predstavuje odvolacia námietka žalovanej ohľadne aktívnej vecnej legitímácie žalobcu nosnú odvolaciu námietku, keďže podľa názoru odvolacieho súdu aktívne vecne legitimovanou mala byť právna predchodkyňa žalobcu v tomto konaní. Vlastníčkou predmetných pozemkov v rozhodnom čase bola pani F. B. a len ona mala právo na finančnú náhradu. K uvedenému dospel odvolací súd na základe tej skutočnosti, že sa v prvom rade stotožňuje s právnou argumentáciou uvedenou v rozhodnutí tunajšieho Krajského súdu v Prešove uvedenou pod č. k. 6Co/32/2019-417 zo dňa 21.05.2019. Odvolací súd sa vie plne stotožniť s nižšie uvedeným právnym záverom, ktorý preberá za seba vlastný, a to, že na obdobie, za ktoré žalobkyňa uplatňuje náhradu žiadne zmluvné právo zo zmluvy nedopadá a preto tento priestor neistoty vyplnía zákonné vecné bremeno. Ak nemá vlastník stavby dohodnuté iné právo, vzniká právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Môže sa javiť, že uvedený právny názor odporuje textu zákona, ktorý akoby zakladal zákonnú domnienku viažucu sa výlučne na časový okamih prvej minúty nadobudnutia účinnosti zákona, cit.: „Ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo...“. Tu odvolací súd zastáva názor, že zákonné vecné bremeno predstavuje určitú náhradu pre prípad neexistencie dohody, aby tak nastal stal právnej istoty, a to počas celej doby až po samotné konečné riešenie. Teda nie len pre časový okamih prvej minúty účinnosti zákona. Použitím všetkých výkladových metód a nielen textuálneho, teda gramatického výkladu je v danom prípade neudržateľné lipnutie na texte zákona a v prejednávanej veci by vyznelo absurdne. Teleologický výklad (zmysle a cieľ zákona „ratio legis“) podporuje názor, podľa ktorého sa má ust. § 4 ods.1 zákona č. 66/2009 Z. z. vykladať tak, že ak niet zmluvného práva užívať dotknutý pozemok, zo zákona vzniká právo obci užívať pozemok podľa práva z vecného bremena. Zmyslom zákona bolo jednoznačne iba pokryť obdobie právnej neistoty, kým sa vzťahy definitívne nevyriešia buď konkrétnou adekvátnou náhradou alebo pozemkovými úpravami. Tento názor podporuje aj logický výklad. Bolo by predsa nelogické, ak by čo i len jeden deň existencie nejakého zmluvného vzťahu v čase po nadobudnutí účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. zablokoval dôležitý cieľ zákona, ktorým bolo nahradiť bezprávie stavom právnej istoty až do vykonania definitívnych úprav, ktoré môže trvať celé roky. Logiku tiež má názor, že niet dôvodu zakladať vecné bremeno ex lege, ak existuje zmluva. A contrario tam, kde zmluvy niet, tam vzniká riziko neistoty, a ako riešenie zákonodarca do budúcnosti upravil vznik vecného bremena. Navyše aj samotný gramatický výklad tomuto názoru vytvorenému na podklade teleologického výkladu neodporuje. Slová zákona ku dňu účinnosti len indikujú favorizovanie zmluvného vzťahu existujúceho v deň (resp. ku dňu) účinnosti zákona. Odvolací súd si uvedomuje špecifickosť predmetnej veci aj z pohľadu otázky či sa jedná o jednorazovú alebo opakujúcu náhradu, keďže zákon o otázke náhrady za vecné bremeno mlčí. V tejto otázke odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 539/2020-21 zo dňa 28.10.2020, v ktorom okrem iného uviedol: „Okrem iného sa poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu, v zmysle ktorej finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová; nemá charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. K obmedzeniu vlastníka takého pozemku došlo jednorázovo a sledovalo cieľ predísť možnosti, že vzťah vlastníka pozemku a vlastníka stavby zostane neupravený (v tom zmysle, že vlastník stavby nebude mať titul na užívanie pozemku). Najvyšší súd danú problematiku uzavrel, že bez ohľadu na to, či vlastník pozemku, ktorému vzniklo právo na jednorazovú náhradu za vecné bremeno vzniknuté ex lege, túto náhradu uplatnil alebo neuplatnil, resp. či mu náhrada bola alebo nebola vyplatená, súčasnému vlastníkovi tohto pozemku (bez ohľadu na to, kto ním je) nepatrí právo na nejakú ďalšiu náhradu za pretrvávajúce obmedzenie jeho vlastníckeho práva. Podstatu predmetného názoru považoval za ústavne udržateľný aj Ústavný súd v rozhodnutí IV. ÚS 227/2012. Právo na náhradu za vecné bremeno sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej dobe a tento nárok je len jeden a má ho ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena, teda ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. k 01. júlu 2009. Vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Ak judikatúra Najvyššieho súdu akceptovaná Ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa ust. § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorázovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena v zmysle ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z.“. Možno teda konštatovať, že Ústavný súd uzavrel, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia Najvyššieho súdu z pohľadu námietky sťažovateľa o nesprávnej a arbitrárnej aplikácii použitej právnej

úpravy zasahujúcej do jeho majetkových práv, pričom z tohto dôvodu Ústavný súd ústavnú sťažnosť voči namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. Ústavy napadnutým uznesením Najvyššieho súdu odmietol. Vzhľadom na vyššie citované rozhodnutie či už tunajšieho Krajského súdu č. k. 6Co/32/2019-417 zo dňa 21.05.2019, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3Cdo/49/2014 zo dňa 14.04.2016, sp. zn. 7Cdo/26/2014 zo dňa 24.03.2015 alebo rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky IV ÚS 227/2012, I ÚS 474/2013, I ÚS 1/2012, IV Ús/539/2020 sa odvolací súd jednoznačne prikláňa k právnomu záveru, že ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. je potrebné teleologicky vykladať tak, že ak niet zmluvného práva, z ktorého by vyplývalo oprávnenie užívať dohodnutý pozemok, vzniká o zákona obci právo užívať pozemok, a to na základe zákonného práva z vecného bremena. Vzniká teda samotné vecné bremeno ex lege dňom zániku existencie zmluvného práva bez ohľadu na to, či k nemu došlo pred, alebo až následne po účinnosti tohto zákona. Čo s týka primeranosti náhrady v podobe jednorázovosti alebo v pravidelných platbách počas trvania núteného obmedzenia, v tomto odvolací súd plne poukazuje na posledné vyššie citované rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 539/2020 a je toho názoru, že obmedzenie vlastníckeho práva podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. patrí k tzv. legálnym vecným bremenám, ktoré „zákonne“ smerujú k obmedzeniam vlastníckeho práva. Tento záver možno prijať vzhľadom na ich verejnoprávny charakter a povahu. Náhrada za vzniknuté vecné bremeno sa síce odvádza od čl. 11 ods. 4 listiny základných práv a slobôd, zo všeobecne uznávaných princípov a základného práva vlastníť a užívať majetok, avšak právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo „ex lege“ jednorázovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona alebo ku dňu zániku existencie zmluvného práva. Bolo by krajine v rozpore s ekvitou, aby po každej zmene vlastníka zaťaženého pozemku mal nový majiteľ ďalší obsahovo totožný nárok na finančnú náhradu za vecné bremeno vzniknuté voči pôvodnému vlastníkovi. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd právne uzatvára, že iba vlastníkovi zaťaženého pozemku, ktorý nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena, teda ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. alebo ku dňu zániku existencie zmluvného práva, patrí primeraná náhrada podľa všeobecných zásad upravujúcich inštitút vecného bremena, determinovaná proporcionalitou a vyvažovaním hodnoty vlastníckeho práva a hodnoty verejného záujmu. Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná osobou, ktorá nespĺňa základnú procesnú podmienku vyžadovanú Civilným sporovým poriadkom, a to aktívnu vecnú legitímáciu (ako základnú procesnú podmienku) z dôvodu, že žalobca nebol v rozhodnom čase vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti ale stal sa ním až neskôr, stráca odvolacia námietka premlčania akékoľvek ďalšie opodstatnenie. V tomto ohľade odvolací súd vec právne posúdil odlišne od posúdenia uvedeného v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie a zároveň aj od iných rozhodnutí tunajšieho odvolacieho súdu (napr. sp. zn. 17Co/67/2019, 12Co/31/2020, 20Co/63/2019, 7Co/174/2015 a ďalšie), avšak tak ako je to v tomto rozhodnutí uvedené došlo k podrobnému opísaniu a uvedeniu jednotlivých dôvodov, ktoré odvolací súd v tomto prípade viedli k odklonu od predchádzajúcich „skorších“ rozhodnutí tunajšieho odvolacieho súdu rešpektujúc čl. 2 ods. 3 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého, ak sa spor na základe prihladnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Čo sa týka žiadosti žalovanej o zväženia prerušenia tohto konania, odvolací súd poukazuje na ust. § 381 CSP, v zmysle ktorého odvolací súd nie je viazaný odvolacím návrhom žalovanej. Predmetná požiadavka bola zároveň žalovanou vznesená procesne nekvalifikovane, bez riadneho odôvodnenia, iba ako súčasť odvolacej repliky. Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd uvedenú procesnú požiadavku strany sporu nepovažoval za kvalifikovane podaný návrh na prerušenie konania, ale iba ako požiadavku na uváženie aplikácie ust. § 164 CSP upravujúceho možnosť fakultatívne zväžiť prerušenie konania z pohľadu odvolacieho súdu. Čo sa týka podaného odvolania samotnej žalovanej voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie o trovách konania, odvolací súd konštatuje, že žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa nevzhliadol, rovnako ani výnimočnosť situácie namietanej žalovanou v podanom odvolaní. Žalovaná v konečnom dôsledku bola v konaní plne úspešná a zároveň možno konštatovať, že samotný výsledok sporu v podobe zamietnutia žaloby nezávisel od úvahy súdu alebo znaleckého posudku, ale od právneho posúdenia veci súdom druhej inštancie. Teda odvolací súd uzatvoril, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových zisteniach nič nezmenilo. Odvolací súd si ale neosvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie s ohľadom na nesprávne právne závery v ňom uvedené, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil.

12. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca dovolanie z dôvodov uvedených v § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) CSP. Vadu zmätočnosti videl žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) v nepreskúmateľnosti, nedostatočnom odôvodnení a arbitrárnosti rozsudku odvolacieho súdu. Vo vzťahu k dovolacím dôvodom

podľa § 421 ods. 1 písm. b), c) CSP dovolateľ tvrdil, že odvolací súd aplikoval správny právny predpis, a to zák. č. 66/2009 Z. z. v spojení s vybranými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ktoré ale nesprávne interpretoval. Za otázky zásadného právneho významu, ktoré neboli v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu doposiaľ vyriešené, žalobca označil otázku: 1. či mohlo vzniknúť zákonné vecné bremeno aj neskôr, ako ku dňu účinnosti zák. č. 66/2009 Z. z. a 2. či finančná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva podľa zák. č. 66/2009 Z. z. má charakter jednorazovej náhrady alebo charakter opakujúceho sa plnenia. Odvolací súd tieto otázky podľa dovolateľa nesprávne právne posúdil, keď zastal záver, že aktívne vecne legitimovanou mala byť právna predchodkyňa žalobcu, resp. vlastníčka predmetných pozemkov v rozhodnom čase F. B. a len ona mala právo na finančnú náhradu. Dovolateľ tiež nesúhlasil so záverom, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona alebo ku dňu zániku existencie zmluvného práva. Prvú nastolenú dovoláciu otázku dovolateľ, zjednodušiac obsah jeho rozsiahleho dovolania, odôvodnil tým, že zákonodarca viaže vznik zákonného vecného bremena v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. na nadobudnutie účinnosti tohto zákona (01.07.2009) a na neexistenciu iného zmluvne dohodnutého práva medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona. Ku dňu 01.07.2009 žalovaná užívala spornú nehnuteľnosť na základe nájomnej zmluvy č. 1/2004 zo dňa 19.10.2004, neboli preto kumulatívne naplnené všetky zákonom požadované podmienky vzniku zákonného vecného bremena a po zániku nájomného vzťahu sa žalovaná na úkor žalobcu bezdôvodne obohacovala. Ustanovením § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. mal zákonodarca v úmysle iba dočasne upraviť vzťahy medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby. Zákon č. 66/2009 Z. z. sleduje najmä cieľ trvalého riešenia v zmysle scelenia vlastníctva k stavbe a k pozemku pod ňou v jednej osobe a iba do tohto okamihu zákon vytvára dočasne možnosť upraviť vzťahy dotknutých osôb prostredníctvom inštitútu vecného bremena za prísnych podmienok. Zriadenie vecného bremena malo predstavovať iba dočasnú úpravu vzájomných vzťahov medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku, ak ku dňu účinnosti zákona absentovala súkromnoprávna úprava ich vzťahu. Vznik zákonného vecného bremena automaticky po zániku zmluvného vzťahu nemôže byť na prospech účelu sledovanému zákonom č. 66/2009 Z. z. Vo vzťahu k druhej nastolenej dovolacej otázke dovolateľ uviedol, že ústavný súd uznesením sp. zn. IV. ÚS 539/2020, na ktoré poukazuje odvolací súd, ústavnú sťažnosť odmietol bez toho, aby sa sám zaoberal charakterom náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva. Za ťažisko pre správne posúdenie tejto otázky označil dovolateľ nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 42/2015 zo dňa 12.10.2016. Ústavný súd síce skúmal súlad ustanovení zák. č. 657/2009 Z. z. o tepelnej energetike s Ústavou SR, ale uznal aplikáciu svojho v tomto náleze aj v ďalších zákonoch tvoriacich súčasť právneho poriadku SR, ktoré sa nijako nezaoberajú náhradou za zriadenie vecného bremena, vysloveného právneho názoru (o pravidelných platiach primeranej náhrady pri nútenom obmedzení vlastníctva počas jeho trvania), keď ako príklad spomenul § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. (v odseku 52. nálezu). Aj v uznesení sp. zn. II. ÚS 323/2017 Ústavný súd Slovenskej republiky uviedol, že nemožno stotožňovať problematiku právnej úpravy zák. č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike s náhradou za vecné bremeno podľa § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Žalobcovi preto v zmysle uvádzaného nálezu patrí ako vlastníkovi pozemku finančná náhrada za vecné bremeno, ak by vzniklo podľa zák. č. 66/2009 Z. z., formou opakovaného plnenia, a to aj s odkazom na uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/2/2014 alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/102/2018 alebo rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 25C/61/2019. Žalobca trval na potrebe rozlišovania vecného bremena v prípade bytov a v prípadoch podľa zák. č. 66/2009 Z. z.

13. Rozhodnutie dovolacieho súdu súd dovolací v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/63/2021 v rámci dovolacích dôvodov posúdil tak, že síce dovolateľ v dovolaní uviedol, že mu nie je zrejmé, na základe akých skutočností a s prihliadnutím na ktoré ustanovenia zákona dospel odvolací súd k záveru o vzniku zákonného vecného bremena, avšak z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu je jednoznačne zrejmé, kedy a ako malo vzniknúť zákonné vecné bremeno v prospech žalovanej. Následne za dôvod zmätočnosti rozsudku dovolacieho súdu dovolateľ označil, že „odvolací súd dospel k nepochopiteľnému a ničím nepodloženému záveru“ o tom, že aktívna legitimácia v konaní svedčí právnej predchodkyňi žalobcu, nakoľko právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. alebo ku dňu zániku existencie zmluvného práva. V tomto ohľade podľa názoru dovolacieho súdu, dovolací súd z rozsudku dovolacieho súdu, a to ani v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie, nezistil bližšie dôvody, pre ktoré dospel odvolací súd k záveru, že vlastníckou predmetných pozemkov v rozhodnom čase bola F. B. a len ona mala právo na finančnú náhradu. F. B. bola vlastníckou sporného pozemku ku dňu

01.07.2009, či však ňou bola aj ku dňu zániku existencie zmluvného nájomného práva (čo žalovaná v odvolaní netvrdila) alebo v období, za ktoré si žalobca uplatňuje náhradu, odvolací súd výslovne neuviedol. Dospel len k záveru, že v rozhodnom čase (ktorý vymedzil časovým úsekom 01.07.2011 - 01.07.2014) vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti nebol žalobca. So žalobným tvrdením žalobcu, že vlastníkom tejto nehnuteľnosti je on sám, sa odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu zrozumiteľne a jasne (vychádzajúc z vykonaných dôkazov preukazujúcich vlastníctvo nehnuteľnosti) nevysporiadal. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd neodôvodnil, na základe čoho dospel k záveru o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu (resp. vlastníctve spornej nehnuteľnosti F. B. v rozhodnom období), čo robí jeho rozsudok v tejto časti nepreskúmateľným.

14. Na základe vyššie uvedených záverov NS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/63/2021 pristúpil dovolací súd k inštruktívnemu odôvodneniu svojho rozhodnutia v ktorom uviedol, že odvolací súd sa bude v ďalšom konaní dôsledne zaoberať otázkou aktívnej legitímácie žalobcu požadujúceho náhradu za užívanie nehnuteľnosti, ktorá je a bola podľa jeho tvrdenia v jeho výlučnom vlastníctve, a to nielen vo vzťahu k žalobcom vymedzenému obdobiu, počas ktorého mal vzniknúť nárok na ním požadované plnenie. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že vo veci je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z., potom sa jasným a zrozumiteľným spôsobom v dôvodoch svojho nového rozhodnutia vysporiada s otázkou vlastníckeho, prípadne nájomného vzťahu spornej nehnuteľnosti ako ku dňu účinnosti tejto právnej úpravy, tak ku dňu zániku nájomného vzťahu, ktorý zreteľne vo svojom rozhodnutí špecifikuje a tiež v období, za ktoré žalobca požaduje náhradu.

15. Dovolací súd nad rámec dovolacieho prieskumu dal odvolaciemu súdu do pozornosti, že problematika náhrady za zákonné vecné bremeno vzniknuté podľa ust. § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. bola medzičasom predmetom viacerých rozhodnutí dovolacieho súdu vedených pod sp. zn. 2Cdo/194/2018 a 8Cdo/17/2019, 5Cdo/175/2019 a 5Cdo/116/2021. Ústavnú sťažnosť vo veci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30. septembra 2021 (urobil tak z dôvodu, že sťažovateľmi spochybňovaný výklad relevantnej právnej normy v konkrétnych okolnostiach vecí, nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo známe žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu meritórne riešiace otázku nároku na opakovanú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom podľa zák. č. 66/2009 Z. z., sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, ak bude vec právoplatne skončená.)

16. Po vrátení veci odvolaciemu súdu, odvolací súd z dôvodu predvídateľnosti svojho rozhodnutia a zároveň na základe inštruktívneho odôvodnenia NSSR výzvami zo dňa 23.09.2022 a zo dňa 30.09.2022 vyzval právnych zástupcov sporových strán, aby sa vyjadrili k skutočnostiam vlastníckeho vzťahu a vzťahu nájomného k spornej nehnuteľnosti v prvom rade ku dňu účinnosti právnej úpravy zákona č. 66/2009 Z. z., v druhom rade ku dňu zániku nájomného vzťahu a rade treťom k obdobiu počas ktorého žalobca požaduje náhradu.

17. Žalovaná prostredníctvom svojho právneho zástupcu na výzvu odvolacieho súdu výstižne, stručne a zrozumiteľne uviedla, že ku dňu účinnosti právnej úpravy zákonom číslo 66/2009 Z. z. zo dňa 11.02.2009, ktorý účinnosť nadobudol ku dňu 01.03.2009 okrem článkov I, II a III, ktoré nadobudli účinnosť dňom 01.07.2009, podľa listu vlastníctva číslo XXX, katastrálne územie E., ktorý bol prílohou k žalobe žalobcu zo dňa 18.07.2014, nebol žalobca vlastníkom pozemku - parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parcelné číslo 450/4 - ostatné plochy o výmere 1 000 m<sup>2</sup>, ktorá jediná sa týka podľa žaloby žalobcu zo dňa 18.07.2014 žalobou uplatneného peňažného nároku vo výške 4.500,- eur, keďže vlastníkom sa titulom nadobudnutia darovacou zmluvou stal v roku 2010 (V 4097/10). Toto bolo zistené tunajším súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 15Co/37/2012 v spojení s konaním súdu prvej inštancie o vypratanie nehnuteľností, vedenom pod sp. zn. 12C/230/2011 (oba spisy navrhujeme pripojiť a oba právoplatné rozsudky /predkladáme v prílohe/ navrhujeme oboznámiť), pričom z nich podobne ako z evidencie nehnuteľností vyplýva, že žalobca pozemok nadobudol na základe darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2010 od darkyne pani F. B., narodenej XX.XX.XXXX. Podľa spomenutých rozhodnutí súdov z darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2010 vyplýva skutkový záver, že darkyňa bola výlučnou vlastníčkou pozemku nachádzajúcim sa na parcele číslo 223/4 - orná pôda o výmere 3 546 m<sup>2</sup>, pričom následne geometrickým plánom číslo 13/2010 došlo k rozdeleniu parcely. Ku dňu zániku nájomného vzťahu výpoveďou datovanou dňom 28.05.2009, podanou na pošte dňa 11.06.2009 (citujeme z odseku pod

číslo 5 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie zo dňa 26.01.2018) nebol žalobca vlastníkom nehnuteľnosti. K obdobiu, počas ktorého žalobca žalobou zo dňa 18.07.2014 doručenu súdu dňa 25.07.2014 požaduje náhradu (od 01.07.2011 do 30.06.2014) bol žalobca vlastníkom nehnuteľnosti žalobca.

18. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu na výzvu odvolacieho súdu predložil odvolaciemu súdu vyjadrenie v ktorom, zjednodušiac obsah jeho rozsiahleho vyjadrenia na vecnú argumentáciu, uviedol nasledovné. K skutočnostiam vlastníckeho vzťahu a vzťahu nájomného k dotknutej nehnuteľnosti v prvom rade ku dňu účinnosti právnej úpravy zákona č. 66/2009 Z. z., uviedol, že dotknutá nehnuteľnosť, ktorú nadobudol žalobca do svojho výlučného vlastníctva na základe Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2010 uzavretej medzi žalobcom ako obdarovaným a F. B. ako darcom, bola ku dňu účinnosti ust. § 4 zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. ku dňu 01.07.2009 predmetom nájomnej zmluvy č. 1/2004 zo dňa 19.10.2004 uzatvorenej medzi právnou predchodkyňou žalobcu F. B. a žalovanou obcou Lemešany (nakoľko ako diel č. 2 bola táto dotknutá parcela od parcely reg. „E“ č. 223/4 oddelená až Geometrickým plánom č. 13/2010 zo dňa 27.05.2010). Z uvedeného vyplýva, že ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. bola dotknutá parcela vo vlastníctve právnej predchodkyne žalobcu, t. j. F. B., pričom medzi právnou predchodkyňou žalobcu ako prenajímateľkou a žalovanou ako nájomcom existoval nájomný vzťah zmluvne dohodnutý nájomnou zmluvou č. 1/2004 zo dňa 19.10.2004 a žalovanej tak nemohlo ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. vzniknúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu v prospech žalovanej, čo však žalobca nižšie bližšie rozvádza v tomto vyjadrení. Nadväzujúc na vyššie uvedené dáva žalobca do pozornosti odvolaciemu súdu ďalšie významné skutočnosti, a to, že vyššie spomenutý nájomný vzťah medzi právnou predchodkyňou žalobcu a žalovanou bol ukončený výpoveďou zo dňa 28.05.2009, na základe ktorej výpovede sa nájomný vzťah s prihladnutím na 6 mesačnú výpovednú lehotu ukončil ku dňu 31.12.2009. Skutočnosť, že nájomný vzťah bol ukončený ku dňu 31.12.2009 nerozporovali ani účastníci konania v tomto súdnom konaní a ani nie je spornou skutočnosťou. Zároveň upriamujeme pozornosť súdu na to, že výpoveď predmetnej nájomnej zmluvy č. 1/2004 potvrdila žalovaná aj vo svojom podaní zo dňa 19.06.2014, adresovanom právnomu zástupcovi žalobcu, v ktorom na žiadosť žalobcu o sprístupnenie informácie, či uzatvorila žalovaná so žalobcom, prípadne jeho právnymi predchodcami nájomnú zmluvu, ktorá je platná a účinná v súčasnej dobe, a z ktorej by žalovanej vyplývalo oprávnenie užívať predmetnú nehnuteľnosť ako športový areál alebo na iný účel, uviedla žalovaná nasledovné: „Dňa 19.10.2004 bola podpísaná nájomná zmluva č. 1/2004 s p. F. B., ako pôvodným vlastníkom, na pozemok pare. č. 223/4 o výmere 4466m<sup>2</sup>, ktorá bola z jej strany vypovedaná. Terajším vlastníkom bola na základe osobného stretnutia a rozhodnutím Obecného zastupiteľstva ponúknutá výška nájmu, ktorá bola z ich strany zamietnutá.“ Vzhľadom na uvedené konštatovanie žalovanej je potrebné dospieť k záveru, že žalovaná ešte aj pred začatím súdneho konania jasne uviedla, že právna predchodkyňa žalobcu vypovedala nájomnú zmluvu č. 1/2004 a na novej výške nájomného a na novom nájomnom vzťahu sa s terajšími vlastníkmi dotknutých pozemkov nedohodla. Žalovaná sa rovnako vyjadrila aj v obdobnej právnej veci v Odvolaní voči Rozsudku Okresného súdu Prešov, zo dňa 19.02.2015, sp. zn.: 90/195/2014, s obsahom ktorého sa konajúci súd oboznámil pripojením súdneho spisu sp. zn.: 9C/195/2014. Žalovaná na strane 4 vyššie zmieneného odvolania sama skonštatovala: „Nájomná zmluva zo dňa 19.10.2004 bola vypovedaná a výpoveď podľa žalovanej aj účinne nastala.“ S prihladnutím na vyššie uvedené skutočnosti náležite podložené aj listinnými dôkazmi (ktoré už sú súčasťou súdneho spisu) sa tak žalobca v ďalšom vyjadril k okolnostiam vlastníckeho vzťahu a vzťahu nájomného k dotknutej nehnuteľnosti ku dňu zániku nájomného vzťahu, ako aj k obdobiu, za ktoré si žalobca uplatňuje náhradu, a to nasledovne: Vzhľadom na riadne a nesporne preukázaný okamih zániku nájomného vzťahu ku dňu 31.12.2009 a zároveň neopomínajúc, že k prevodu vlastníckeho práva k dotknutej nehnuteľnosti v prospech žalobcu došlo na základe Darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2010 uzatvorenej medzi žalobcom ako obdarovaným a F. B. ako darcom, je nutným konštatovať, že ku dňu zániku nájomného vzťahu, t. j. ku dňu 31.12.2009 bola vlastníčkou dotknutej nehnuteľnosti p. F. B., pričom v dôsledku vyššie spomenutého prevodu vlastníckeho práva (ktorého vklad do katastra nehnuteľností bol v prospech žalobcu povolený pod V-4097/10 dňa 08.11.2010) bol v rozhodnom období (za ktoré si žalobca uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovanej) vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti výlučne žalobca. Zostávajúca časť vyjadrenia žalobcu už presahovala rozsah odvolacím súdom požadovaného vyjadrenia. Žalobca v nasledujúcej časti svojho vyjadrenia následne zaujal svoje stanovisko k právnomu posúdeniu uplatňovaného nároku. Podľa názoru žalobcu je absolútne irelevantné pre posúdenie uplatneného nároku žalobcu, kto bol vlastníkom dotknutého pozemku, resp. kto vlastnil parcelu užívanú žalovanou ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. alebo ku dňu zániku existencie zmluvného práva. Odvolacím súdom prezentovaná úvaha (že právo

na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. vzniká ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. alebo ku dňu zániku existencie zmluvného práva) je pre žalobcu neprijateľná a nemôže obstáť popri platnej právnej úprave zákonných vecných bremien ako ani popri rozhodovacej praxi všeobecných súdov v obdobných právnych veciach. Žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove a to rozhodnutia vedené pod č. k.: 17Co/67/2019-480, č. k.: 20Co/63/2019-281, č. k.: 12Co/31/2020-245, č. k.: 5Co/113/2019-310. Následne poukázal na vývoj judikatúry a to uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.05.2022, sp. zn.: 7Cdo/103/2021, uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 17.08.2022, sp. zn.: 9Cdo/313/2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 17.08.2022, sp. zn.: 9Cdo/289/2020, uznesenie Najvyššieho súdu SR, zo dňa 17.08.2022, sp. zn.: 9Cdo/261/2020. Žalobca v ďalšom akcentoval na to, že teleologický výklad právnej normy (v tomto prípade ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z.) nemôže byť rozširujúci do takej miery, že nadobúda rozsah tvorby práva, ktorá je zverená zákonodarnej moci, ktorú odvolací súd nemôže nahrádzať. V tejto súvislosti žalobca uvádzal, že výklad právnej normy § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., podľa ktorého môže vzniknúť zákonné vecné bremeno aj ku dňu zániku existencie zmluvného práva (a to aj neskôr po účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z.) nepochybne presahuje teleologický výklad. S poukazom na vyššie uvedené je nutným podľa názoru žalobcu vyvodiť iba jediný prijateľný záver, a to, že vzhľadom na ustálenú judikatúru aj v prípade vzniku nároku na náhradu za vecné bremeno je tento nárok v rozsahu opakovanej náhrady. Zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. v predmetnej právnej veci nemohlo vzniknúť, a to ani po zániku zmluvného vzťahu, dával žalobca na zreteľ, že aj za hypotetického predpokladu, že by sa uvedená úvaha prijala ako správna (a teda v predmetnej právnej veci by mohlo vzniknúť zákonné vecné bremeno po zániku zmluvného vzťahu), nemožno hovoriť o náhrade za obmedzenie vlastníctva žalobcu vo forme jednorazovej odplaty, ale aj v tomto prípade by prichádzala do úvahy iba odplata vo forme opakovaného plnenia. V tejto súvislosti kládol žalobca dôraz najmä na Nález Ústavného súdu SR zo dňa 12.10.2016, sp. zn.: PL. ÚS 42/2015-105 (ďalej aj „Nález“), ktorého právne závery považuje žalobca za ťažisko pre správne posúdenie otázky, či má náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva charakter jednorazovej náhrady alebo opakujúceho sa plnenia. Následne poukázal na dôvody pre rozlišovanie medzi vecnými bremenami v prípade zákona č. 182/1993 Z. z. na jednej strane a v prípadoch podľa zákona č. 66/2009 Z. z. vyplývajú priamo z dotknutých zákonov, okrem iného aj na skutočnosť, že právna úprava v zákone č. 182/1993 Z. z. zriaďuje vecné bremeno ako trvalý stav a trvalé riešenie a právna úprava v zákone č. 66/2009 Z. z. zriaďuje vecné bremeno za prísnych podmienok uvedených v ust. § 4 ako stav dočasný, pričom dĺžka tohto dočasného prechodného stavu závisí práve od oprávnenej z vecného bremena, t. j. obce ako je žalovaná (keďže iba obec je v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. oprávnená podať žiadosť o nariadenie pozemkových úprav). Zhrňujúc uvedené žalobca uzatvoril, že podľa jeho názoru pri zodpovedaní otázky, aký charakter by mala mať odplata za vznik vecného bremena podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. či ide o jednorazovú odplatu, na ktorú vznikne nárok pri vzniku tohto zákonného vecného bremena alebo by malo ísť o odplatu formou opakovaného plnenia počas celej doby trvania vecného bremena, nemožno analogicky použiť výklad bytového zákona, pretože právna úprava zákonných vecných bremien podľa bytového zákona si nie je s právnou úpravou vecných bremien podľa zákona č. 66/2009 Z. z. vôbec podobná, pričom práve podobnosť prípadov je základnou a neopomenuteľnou podmienkou pre prípustnosť analógie.

19. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok je v I. a III. výroku vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

20. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanou inou vadou - nepreskúmateľnosťou, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

21. V posudzovanom prípade aj s ohľadom na Uznesenie NS SR vedené pod sp. zn. 5Cdo/63/2021 zo dňa 28.07.2022 má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správne právne závery ohľadne neexistencie zákonného vecného bremena. V priebehu odvolacieho konania sa na skutkových zisteniach nič nezmenilo a odvolací súd si nakoniec osvojil odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie s ohľadom čast' správnych právnych záverov v ňom uvedených.

22. Ohľadne existencie, resp. neexistencie vecného bremena, resp. patriacej jednorazovej alebo opakovanej náhrady, k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, k samotným odvolacím námietkam a inštruktívnemu odôvodneniu uznesenia dovolacieho súdu odvolací súd uvádza nasledovné.

23. K inštruktívnemu odôvodneniu dovolacieho súdu súd odvolací považuje v prvom rade za potrebné uviesť, že vyhodnotenie skutočností v odôvodnení súdneho rozhodnutia, ktoré odvolaciemu súdu uložil NSSR vo svojom zrušujúcom rozhodnutí bolo možné odvolacím súdom vykonať bez predkladania nových dôkazných prostriedkov stranami sporu a tieto boli súčasťou súdneho spisu už pred prvým rozhodnutím odvolacieho súdu. Jedná sa okrem iného aj o list vlastníctva číslo XXX, katastrálne územie E., Darovacia zmluva zo dňa 11.08.2010, Geometrický plán č. 13/2010 zo dňa 27.05.2010, Nájomná zmluva zo dňa 19.10.2004 a Výpoveď zo dňa 28.05.2009. Zároveň možno konštatovať, že tak žalobca ako aj žalovaný sa k otázke vlastníckeho, prípadne nájomného vzťahu spornej nehnuteľnosti ako ku dňu účinnosti právnej úpravy, tak ku dňu zániku nájomného vzťahu a tiež v období, za ktoré žalobca požaduje náhradu vyjadrili zhodne a vzhľadom na ich vyjadrenia možno predmetné momenty považovať za v konaní nesporné a preukázané. Z pohľadu odvolacieho súdu teda možno zhrnúť, že medzi stranami nespornými boli nasledovné skutočnosti. Ku dňu účinnosti právnej úpravy zákonom číslo 66/2009 Z. z. zo dňa 11.02.2009, ktorý účinnosť nadobudol ku dňu 01.03.2009 nebol žalobca vlastníkom pozemku. Vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti sa stal titulom nadobudnutia darovacou zmluvou a to v roku 2010, evidovanou pod V 4097/10. Konkrétne žalobca pozemok nadobudol na základe darovacej zmluvy zo dňa 11.08.2010, od toho času nebohej daryne pani F. B., narodenej XX.XX.XXXX. Daryňa bola výlučnou vlastníčkou pozemku, pričom následne geometrickým plánom číslo 13/2010 došlo k rozdeleniu predmetnej parcely. Ku dňu zániku nájomného vzťahu výpoveďou datovanou dňom 28.05.2009, teda taktiež nebol žalobca vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Až v období za ktoré žalobca požaduje náhradu a to od 01.07.2011 do 30.06.2014 žalobca bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti.

24. K inštruktívnemu odôvodneniu dovolacieho súdu súd odvolací považuje v druhom rade za potrebné uviesť, že sa podrobne zaoberal rozhodnutiami na ktoré dovolací súd poukazyval a z ktorých uvedených právnych záveroch má podľa dovolacieho súdu odvolací súd vychádzať. Konkrétne sa jedná o rozhodnutia vedené pod sp. zn. 2Cdo/194/2018, 8Cdo/17/2019, 5Cdo/175/2019, 5Cdo/116/2021.

25. Rozhodnutie vedené pod sp. zn. 5Cdo/116/2021 sa k problematike ktorá je predmetom tohto konania vyjadruje z pohľadu oceňovania závad na nehnuteľnosti a hospodárskej ujme žalobkyne a to vo vzťahu k zastavaným pozemkom.

26. Zo zostávajúcich troch rozhodnutí dovolacieho súdu, považuje odvolací súd za „nosné“ rozhodnutie Uznesenie NSSR vedené pod sp. zn. 5Cdo/175/2019 a to aj z dôvodu, že predmetné rozhodnutie poukazuje aj zostávajúce dve rozhodnutia vedené pod sp. zn. 2Cdo/194/2018, 8Cdo/17/2019 a zotrváva na záveroch v nich uvedených.

27. V „nosnom“ zrušujúcom rozhodnutí NSSR vedenom pod sp. zn. 5Cdo/175/2019 sa dovolací súd zaoberal aj v tomto konaní nastolenou právnou otázkou, ktorá bola špecifikovaná nasledovne. Za právnou otázkou, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu v Banskej Bystrici a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) označil dovolateľ otázku, či vlastníkovi pozemku pod stavbou, ktorá je povolená podľa platných právnych predpisov a prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok vzniká nárok na náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. a ak áno, či má byť táto náhrada vo forme opakujúceho sa alebo jednorazového plnenia a či má jej výška zodpovedať výške bezdôvodného obohatenia rovnajúcej sa obvyklému nájomnému za prenájom porovnateľných pozemkov. Nesprávne právne posúdenie veci dovolateľ videl aj v tom, že odvolací súd posúdil nárok žalobcu z dôvodu vzniku bezdôvodného obohatenia a plnenie ako opakujúce sa, pričom nesprávne uzavrel, že žalobca si uplatnil

nárok v 3 ročnej objektívnej premlčacej dobe, teda včas. Dovolanie podané podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ odôvodnil tým, že odvolací súd aplikoval nesprávnu právnu normu - § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože mal vychádzať zo zákona č. 66/2009 Z. z., ktorý ako lex specialis nárok za obmedzenie vlastníckeho práva neupravuje. Uviedol, že za právny základ vzniku nároku na náhradu za vznik vecného bremena nemožno použiť § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka ani čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústavy“), pretože nedošlo k nútenému obmedzeniu vlastníckeho práva, ktoré predpokladá kumulatívne naplnenie štyroch predpokladov (nútené obmedzenie v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme, na základe zákona a za poskytnutie primeranej náhrady - k vzniku vecného bremena došlo nie na základe zákona, ale zákonom (č. 66/2009 Z. z.). Dovolateľ citoval z komentára k Ústave SR autora G. H. G., v zmysle ktorého čl. 20 ods. 4 ústavy predpokladá existenciu zákona umožňujúceho, aby oprávnený príslušný orgán štátnej správy zasiahol do výkonu vlastníckeho práva individuálnych vlastníkov za podmienok určených zákonom (PL. ÚS 38/95). Slovné spojenie na základe zákona je uvedené aj v § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kde potom platí rovnaká právna argumentácia. Nesprávne právne posúdenie veci videl dovolateľ v interpretácii § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. odvolacím súdom, podľa ktorého je vlastníkom pozemku obsahom vecného bremena tam vymedzeným (držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok) absolútne vylúčený z užívania svojho vlastníctva, keď skonštatoval, že primeraná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom môže zodpovedať aj výške bezdôvodného obohatenia rovnajúcej sa obvyklému nájomnému za prenájom porovnateľných pozemkov. Dovolateľ argumentoval, že aj z účelu zákona č. 66/2009 Z. z., ako je uvedené v dôvodovej správe, vyplýva, že pri decentralizácii majetku súvisiaceho s vykonávaním jednotlivých kompetencií prešiel do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov aj príslušný majetok štátu, prostredníctvom ktorého štát svoje kompetencie vykonával. Pri delimitáciách prechádzali na obce a vyššie územné celky aj stavby, ktoré stoja na majetkovo neusporiadaných pozemkoch. K výstavbe zariadení spadajúcich pod pojem národného majetku mohlo v zmysle Ústavy z r. 1960, § 66 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka a § 7 vyhl. č. 156/1975 Zb. dochádzať aj bez majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva stavby s pozemkom pod ňou. Návrh zákona umožní, uvádza dôvodová správa, riešiť problematiku usporiadania vlastníctva k pozemkom pod stavbami v rámci pozemkových úprav ako štandardnom nástroji usporiadania vlastníctva v tom-ktorom katastrálnom území. Podľa dovolateľa skutočnosť, že náhrada za vznik vecného bremena žalobcovi nepatrí, vyplýva aj z § 1 zák. č. 66/2009 Z. z. Svoj nesúhlas so záverom odvolacieho súdu, že za vznik vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z. z. patrí náhrada vo forme opakujúceho sa plnenia za časový úsek od obmedzenia vlastníckeho práva do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a § 3 zák. č. 66/2009 Z. z. dovolateľ podporil odkazom na iné zákony, ktoré ustanovujú nárok na primeranú náhradu za vznik vecného bremena ako jednorazového plnenia napr. zák. č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a zák. č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike. Zdôraznil, že v zmysle pravidiel tvorby zákonov upravených v zák. č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky daný (jednotlivý) zákon obsahuje práva a povinnosti subjektov práva, ak je to zámerom predkladateľa návrhu zákona, zákonodarcu. Ak by zákonodarca v prípade vzniku zákonného vecného bremena podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. (lex specialis voči Občianskemu zákonníku) mienil stanoviť nárok na náhradu, nie je dôvod, prečo by tak neurobil. Ani všeobecná právna úprava § 151n - § 151p vecných bremien v Občianskom zákonníku, na ktorú odkazuje zákonodarca v poznámke pod čiarou č. 10, výslovne neviaže vznik vecných bremien s náhradou pre povinného z vecného bremena. Napokon dovolateľ namietol nesprávnu interpretáciu § 4 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z. z. odvolacím súdom, ktorý (vychádzajúc z ods. 13. odôvodnenia rozsudku) nárok žalobcu posúdil ako nárok z dôvodu vzniku bezdôvodného obohatenia, a zároveň toto plnenie posúdil ako opakujúce sa. Odvolací súd potom podľa dovolateľa nesprávne uzavrel, že žalobca si uplatnil nárok v 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe. Navyše objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku podľa dovolateľa potom s poukazom na § 15 zák. č. 400/15 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky začala plynúť dňom nasledujúcim po účinnosti čl. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. (02.07.2009) a uplynula dňom 02.07.2012; žaloba bola podaná dňa 15.05.2017. Ak nie nadobudnutím účinnosti uvedeného zákona, tak najneskôr prevzatím odpovede žalovaného zo dňa 24.04.2014, z ktorej vyplýva, že žalovaný nezačal konanie podľa § 2 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z. z. musel žalobca vedieť, že mu vznikol majetkový nárok na základe práva zodpovedajúceho vecnému bremeniu. Ustanovenie § 4 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z. z. neobsahuje nijaký nárok na náhradu v súvislosti so vznikom zákonného vecného bremena a toľž nie to, že má ísť o opakované plnenie za určitý časový úsek tak, ako konštatoval odvolací súd, ktorý uviedol, že zo záveru, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu za vecné bremeno vo forme opakujúceho sa plnenia za určitý časový úsek vyplýva aj záver o nedôvodne vznesenej námietke premlčania.

28. V zrušujúcom uznesení dovolacieho súdu vedenom pod sp. zn. 5Cdo/175/2019 nasledovnú právnu otázku, ktorá je nastolená aj v tomto posudzovanom prípade vyriešil tento súd nasledovne. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. V prvej časti dovolacej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sa dovolateľ pýta, či vlastníkovi pozemku pod stavbou, ktorá je povolená podľa platných právnych predpisov a prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok, vzniká nárok na náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z. z.. Táto časť dovolateľovej právnej otázky bola otázkou, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Nebol ale splnený ďalší predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, teda že ide o otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Ako uvádza najvyšší súd v uznesení sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30.11.2020 alebo v uznesení sp. zn. 2Cdo/194/2018 zo dňa 26.08.2020, obdobná právna otázka bola rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vyriešená v rozsudkoch najvyššieho súdu z 24. marca 2015 sp. zn. 7Cdo/26/2014 a zo 14. apríla 2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014 (teda vydaných pred rozhodnutím odvolacieho súdu napadnutým dovolaním v prejednávanom spore), týkajúcich sa priznávania primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“). V nich vyslovený právny názor je plne prijateľný a použiteľný aj na priznávanie primeranej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa zák. č. 66/2009 Z. z. Dovolací súd preto dovolanie žalovaného vzhľadom na jeho obsah (§ 124 CSP) posudzoval podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2Cdo/194/2018 uviedol, že citované ustanovenia zák. č. 66/2009 Z. z. „označili oprávnenie obcí a vyšších územných celkov držať a užívať pozemky pod stavbami v ich vlastníctve za vecné bremeno a v poznámkach pod čiarou odkazujú na § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka. Ide o verejnoprávne obmedzenie vlastníckeho práva odôvodnené verejným záujmom, keď oprávnenie držať a užívať pozemok prislúcha nie konkrétnej osobe, ale druhovo vymedzenému subjektu (obci alebo vyššiemu územnému celku). Stavbami sú predovšetkým cestné komunikácie, materské školy, cintoríny, parky a ďalšie všeobecne prospešné zariadenia vybudované pred rokom 1989. Zriadenie vecného bremena predstavuje spôsob, ako vyriešiť dlhodobu neusporiadanú vzťahy z predchádzajúceho spoločenského režimu k pozemkom vo vlastníctve iných osôb, na ktorých sa nachádzajú povolené stavby, ktoré boli pôvodne vo vlastníctve štátu a podľa osobitných predpisov prešli na obce a vyššie územné celky. Zákonodarca prijatím zákona č. 66/2009 Z. z. ustanovil mechanizmy, akými možno usporiadať medzery vo vlastníckych vzťahoch“. Dovolací súd ďalej v tomto rozhodnutí uviedol, že „ani zákon č. 182/1993 Z. z., ani zákon č. 66/2009 Z. z. expressis verbis neuvádza, že vecné bremeno vzniká za náhradu. Ústavný súd však v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 474/2013 konštatoval, že aj keď zák. č. 182/1993 Z. z. neuvádza, že vecné bremeno vzniknuté podľa § 23 ods. 5 vzniká len za náhradu, je potrebné vychádzať z čl. 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a v kontexte s tým aj s právnou úpravou obsiahnutou v pôvodnom ustanovení § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd už skôr uzavrel, že pri nedostatku právnej úpravy možno náhradu za vzniknuté bremeno odvodiť zo všeobecne uznávaných princípov, príkazu na ochranu základných práv a slobôd, teda aj zo základného práva vlastníť a užívať majetok (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/89/2008). I v prípade zriadenia vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009 Z. z. je primeraná náhrada namiesto“. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. IV ÚS 539/2020 zo dňa 28. októbra 2020 ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 21Co/36/2017-286 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/194/2018 z 26. augusta 2019 odmietol. V bode 32. odôvodnenia uznesenia ústavný súd uviedol, že „Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z pohľadu námietky sťažovateľa o nesprávnej a arbitrárnej aplikácii použitej právnej úpravy zasahujúcej do jeho majetkových práv, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietol v súlade s § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú“. Problematiku priznávania náhrady za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. vlastníkovi pozemku pod stavbou povolenou podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok, riešil medzičasom najvyšší súd aj v uznesení sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. novembra 2020. Aj v tomto rozhodnutí najvyšší súd vychádzal zo záverov skôr vydaných rozsudkov najvyššieho

súdu z 24. marca 2015 sp. zn. 7Cdo/26/2014 a zo 14. apríla 2016 sp. zn. 3Cdo/49/2014, ako aj z uznesenia sp. zn. 2Cdo/194/2019, s ktorými sa stotožnil. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene tvrdí dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP majúci za to, že odvolací súd sa pri vyriešení otázky vzniku nároku na náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. vlastníkovi pozemku pod stavbou, ktorá je povolená podľa platných právnych predpisov a prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ďalšia časť dovolateľom nastolenej problematiky smeruje k zodpovedaniu otázky, či v prípade, ak vznikol nárok na náhradu za vecné bremeno vzniknuté podľa § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. vlastníkovi pozemku pod stavbou, ktorá je povolená podľa platných právnych predpisov a prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok, má byť táto náhrada vo forme opakujúceho sa alebo jednorazového plnenia. Dovolací súd opäť poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/26/2014 a 3Cdo/49/2014, najmä však na uznesenie sp. zn. 8Cdo/17/2019 zo dňa 30. novembra 2020, v ktorom v skutkovo a právne podobnej veci najvyšší súd hľadal odpoveď na dovolateľom nastolenú právnu otázku, či vlastník pozemku, na ktorom viazne zákonné vecné bremeno v zmysle zákona č. 66/2019 Z. z. má nárok na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom týmto zákonom predpokladaným. Dovolací súd dospel k záveru, že „Ak judikatúra najvyššieho súdu akceptovaná ústavným súdom dospela k záveru, že právo na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. vzniklo ex lege jednorazovo tomu, kto bol vlastníkom zaťaženého pozemku ku dňu účinnosti tohto zákona, nemôže byť tomu inak ani pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. Ak tieto legálne (zákonné) vecné bremená majú všetky jednotiace znaky, t. j. ide o obmedzenie vlastníckeho práva založené verejnoprávnymi normami kogentného charakteru s významným prvkom súkromnoprávnym, okruh oprávnených subjektov je vymedzený druhovo a nezapisujú sa do katastra nehnuteľností, vyjadrené v zhodnej právnej úprave, nemôže byť tomu inak ani v súvislosti s finančnou náhradou za obmedzenie vlastníckeho práva. Pre opačný právny názor niet žiadnych presvedčivých argumentov. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/49/2014 konštatoval, že finančná náhrada za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z. je nepochybne majetkovým právom osoby, ktorá je povinným subjektom z vecného bremena. Predmetné bremeno vzniká „in rem“, vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Nemožno teda jeho vznik posudzovať samostatne v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová; nemá teda charakter opakovaného plnenia. Je nelogické, aby pri každej zmene vlastníka mal nový majiteľ zaťaženého pozemku nový nárok na finančnú náhradu za už vzniknuté vecné bremeno. Podstatu predmetného názoru považoval za „ústavne udržateľnú“ aj ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. IV ÚS 227/2012. Ani ďalšie rozhodnutia ústavného súdu týkajúce sa posudzovania opakovanosti finančnej náhrady za zriadenie vecného bremena podľa § 23 ods. 5 zákona č. 182/1993 Z. z., v ktorých posudzoval ústavnosť rozhodnutí založených na obdobných záveroch (sp. zn. I. ÚS 474/2013, IV ÚS 227/2012, I. ÚS 1/2012, II. ÚS 506/2011), na tom nič nezmenili. Ani nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 42/2015 neovplyvnil vyššie ustálený právny názor. Ako vyplýva z uznesenia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 323/2017 „nemožno stotožňovať právnu úpravu zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“), ktorý upravoval primeranú jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a náhradu za vecné bremeno upravené v § 23 ods. 5 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, keďže upravujú rozličné situácie, ktoré vyjadrujú rôznu formu obmedzenia v užívaní nehnuteľností. Kým pri obmedzení vlastníckeho práva podľa zákona o tepelnej energetike sa poskytuje náhrada za výmeru, v ktorej je vlastník obmedzený pri užívaní nehnuteľnosti v dôsledku uplatnenia zákonného vecného bremena držiteľom povolenia, a to pri výkone práv a povinností podľa § 10 ods. 1 zákona o tepelnej energetike, ktorých rozsah a frekvenciu nemožno vopred určiť, pri právnej úprave zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vzniká k pozemku právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku, teda rozsah vecného bremena je určiteľný už pri jeho vzniku, t. j. od účinnosti zákona 1. septembra 1993“. Je tomu tak aj pri zriadení vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z., ktorého rozsah je určiteľný už pri jeho vzniku“. Dovolací súd dopĺňa, že vecné bremeno vzniknuté podľa zákona č. 66/2009 Z. z. treba pokladať vzhľadom na konštrukciu § 2 ods. 1, 2 za nútené obmedzenie vlastníkov síce na dlhý, ale zo zákona vopred určiteľný čas a jednorazová náhrada zohľadňuje povahu a dĺžku trvania núteného obmedzenia vlastníka pozemku pri ustálení výšky tejto náhrady. K právnej istote vlastníka v zmysle čl. 20 ods. 4 ústavy patrí totiž aj istota o čase, kedy vlastník dostane primeranú náhradu. Ústavnú sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/17/2019 z 30. novembra 2020 Ústavný súd Slovenskej republiky odmietol uznesením sp. zn. III. ÚS 537/2021 zo dňa 30. septembra 2021. Urobil tak z dôvodu, že sťažovateľmi spochybňovaný výklad relevantnej právnej normy v konkrétnych okolnostiach veci (nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu, že sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď v čase vydania rozhodnutia odvolacieho súdu nebolo známe žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu meritórne riešiace otázku nároku na opakovanú primeranú náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva zákonným vecným bremenom podľa zák. č. 66/2009 Z. z.) sa môže stať predmetom ústavného prieskumu až vtedy, ak bude vec právoplatne skončená. Odvolací súd (KSBB) v dovolaní napadnutom rozsudku vychádzal z odlišnosti vecného bremena upraveného zákonom č. 182/1993 Z. z. a zákonom č. 66/2009 Z. z., ktorú videl v časovom obmedzení (dočasnosti) vecného bremena vzniknutého podľa zák. č. 66/2009 Z. z. (do vykonania pozemkových úprav), pričom vecné bremeno vzniknuté zo zákona č. 182/1993 Z. z. je trvalým a konečným riešením usporiadania majetkovoprávnych vzťahov vlastníkov bytov a nebytových priestorov k pozemku pod touto stavbou, teda v tomto zákone nie je trvanie vecného bremena žiadnym spôsobom obmedzené. Odvolací súd preto konštatoval, že závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2014, poukazujúceho na nález ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 227/2012 a rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/49/2014, vzťahujúce sa na náhradu za vznik vecného bremena v zmysle zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v prejednávanej spore použiť nemožno. Odvolací súd potom dospel k záveru, podporne vychádzajúc z ústavným súdom zrušeného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/2/2014, že náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva možno priznať aj opakovane za určitý časový úsek až do usporiadania vlastníckych vzťahov spôsobom predpokladaným v § 2 a v § 3 zákona č. 66/2009 Z. z. Aj keď v čase vydania rozsudku odvolacieho súdu KSBB (05. júna 2019) neboli vydané rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/194/2018 (zo dňa 26. augusta 2019) ani sp. zn. 8Cdo/17/2019 (zo dňa 30. novembra 2020), so záverom odvolacieho súdu o priznaní opakujúcej sa náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva vlastníka pozemku zastavaného stavbou vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku vecným bremenom vzniknutým v zmysle § 4 zák. č. 66/2009 Z. z. z dôvodov vyššie uvedených sa nemožno stotožniť a dovolací súd konštatuje, že týmto záverom sa odvolací súd odklonil od (v čase jeho rozhodnutia existujúcej) ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Aj keď dovolateľ nenamietol problematiku premlčania žalovaného nároku z hľadiska (ne)správnosti jej právneho posúdenia, dovolací súd z hľadiska hospodárnosti konania upriamuje pozornosť na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/17/2019, ktoré v odseku 44. vychádzajúc z rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/94/2014 uvádza, že vecné bremeno vzniklo in rem a jeho vznik nemožno samostatne posudzovať v prípade každého nového vlastníka zaťaženého pozemku. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 474/2013 vo vzťahu k vecnému bremenu zriadenému podľa zák. č. 182/1993 Z. z. konštatoval, že finančná náhrada za vznik vecného bremena je jednorazová, tento nárok je len jeden a má ho len ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena. S ohľadom na uvedené potom treba posudzovať aj určenie počiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby.

29. K inštruktívnemu odôvodneniu dovolacieho súdu súd odvolací považuje v treťom rade za potrebné uviesť, že tento uviedol, že iba ak odvolací súd dospeje k záveru, že vo veci je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z., až potom sa jasným a zrozumiteľným spôsobom v dôvodoch svojho nového rozhodnutia vysporiada s otázkou vlastníckeho, prípadne nájomného vzťahu spornej nehnuteľnosti ako ku dňu účinnosti tejto právnej úpravy, tak ku dňu zániku nájomného vzťahu, ktorý zreteľne vo svojom rozhodnutí špecifikuje a tiež v období, za ktoré žalobca požaduje náhradu. Pre prípad vyslovenia opačného názoru dovolacieho súdu o možnej aplikácii zákona č. 66/2009 Z. z. na posudzovanú vec odvolací súd zistil aj skutkové okolnosti, s ktorými sa mu dovolací súd nariadil vysporiadať a to pre prípad nutnosti vydania opačného rozhodnutia v tejto veci podľa možného odlišného názoru dovolacieho súdu v ďalšom potencionálnom dovolacom konaní a odvolací súd tak vykonal najmä s ohľadom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti tohto súdneho konania.

30. Odvolací súd uvádza, že nemohol zotrvať na všetkých svojich predchádzajúcich právnych záveroch a právnej argumentácii uvedenej vo svojom predchádzajúcom zrušenom rozhodnutí č. k. 4Co/98/2019-284 zo dňa 03.12.2020. Nastolenú otázku dovolacím súdom, ohľadne skutočnosti či je v konkrétnom posudzovanom prípade potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z. uzatvára odvolací súd nasledovne.

31. Z pohľadu odvolacieho súdu nemožno pristúpiť k riešeniu otázky o jednorázovej alebo opakovanej náhradne skôr, kým nie je súdom uzatvorená právna otázka o možnej aplikácii zákona č. 66/2009 Z. z. na posudzovaný skutkový stav predmetnej veci. V danom prípade, tak ako to vyplýva zo zisteného skutkového stavu, ktorý medzi stranami napokon ani nebol sporný, ku dňu účinnosti tohto zákona bola medzi obcou ako vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku uzavretá nájomná zmluva (žalovaná mala k pozemku zmluvne dohodnuté iné právo) a ku dňu zániku nájomného vzťahu tak došlo až uplynutím výpovednej lehoty na základe výpovede datovanej až dňom 28.05.2009. Pri úvahe o možnej aplikácii zákona č. 66/2009 Z. z. na posudzovaný skutkový stav predmetnej veci považuje odvolací súd poukázať na najnovšie rozhodnutie ÚSSR, ktoré sa týka úplne rovnakého skutkového základu posudzovanej veci I. ÚS 27/2023-17 zo dňa 19. januára 2023. V predmetnom rozhodnutí bola v tomto konaní nastolená právna otázka o možnej aplikácii zákona č. 66/2009 Z. z. na posudzovaný skutkový stav posúdená nasledovne: „V § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. je upravené zákonné vecné bremeno, ktoré vzniká na pozemkoch pod stavbami, ktoré prešli do vlastníctva obcí a vyšších územných celkov. Z odseku 2 tohto ustanovenia vyplýva, že zákonné vecné bremeno je dočasné riešenie, a to pokiaľ nedôjde k pozemkovým úpravám v príslušnom katastrálnom území. Je teda zrejmé, že obce alebo vyššie územné celky sa mohli a mali odo dňa účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. od 01. júla 2009, zamerať na usporiadanie vzťahov k pozemkom pod ich stavbami. Tento zákon im dal konkrétne možnosti, ako tieto právne vzťahy usporiadať. Vznik zákonného vecného bremena je určitým núdzovým a dočasným riešením pre situácie, ak k pozemku neexistoval žiaden iný právny vzťah. Ak však takýto vzťah existoval, ako v tomto prípade, vecné bremeno zo zákona nevzniklo. Sťažovateľka tak ako obec mala právo tento pozemok užívať a počas trvania tohto vzťahu mala a mohla usporiadať vzťah s vlastníčkou sporného pozemku postupom podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. tak nie je mienené na trvalé usporiadanie vzťahov k pozemkom pod stavbami obcí a vyšších územných celkov. Zmyslom tohto zákona je upraviť spôsob ako vlastníkom pozemkov pod stavbami obcí a vyšších územných celkov poskytnúť adekvátnu náhradu za ich pozemok (zámenou alebo spôsobom podľa zákona č. 330/1991 Zb.). Obec má v zmysle § 8i zákona č. 330/1991 Zb. právo iniciovať konanie o pozemkových úpravách, prípadne sa môže s vlastníkom dohodnúť aj inak. Tieto možnosti jej príslušná právna úprava ponúka účinnosťou zákona č. 66/2009 Z. z., t. j. už od 1. júla 2009. Pokiaľ tak sťažovateľka dosiaľ neurobila a vzájomné vzťahy s vlastníčkou pozemku neusporiadala, je potrebné, aby uhradila žalobkyni primeranú odplatu za užívanie jej pozemku. Sťažovateľka neuviedla, či a prípadne s akým výsledkom sa pokúsila o usporiadanie vzájomných vlastníckych práv so žalobkyňou, a preto nemožno hovoriť o tom, že išlo o úmysel zákonodarcu, ktorý mienil upraviť vznik zákonného vecného bremena aj po zániku iného vzťahu k pozemkom. Treba pripustiť, že iné právo k pozemku mohlo zaniknúť aj krátko po účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z., avšak pokiaľ zákon vznik vecného bremena podmieňuje jasnou a určitou podmienkou (neexistencia iného vzťahu k pozemku ku dňu účinnosti zákona), nie je možné ju výkladom rozšíriť, najmä ak má ísť o vznik vecného práva k cudzej veci. Sťažovateľka od r. 2009 nedokázala usporiadať vzťah pod stavbou ihriska a domáha sa akceptovania záveru, že má na pozemku vecné bremeno. Vecné bremeno rozhodne nebolo mienené ako trvalé usporiadanie vzájomných vzťahov, ale len do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území (§ 4 ods. 2 zákona č. 66/2009 Z. z.).» Ústavný súd preskúmaním napadnutých rozsudkov krajského súdu i v tu prejednávanej spojenej veci zistil, že (aj) z ich odôvodnení jasne vyplýva, z akého skutkového stavu vychádzal, aké právne predpisy aplikoval, ako ich vyložil, ako aj to, prečo neakceptoval právnu argumentáciu sťažovateľky. Právny záver krajského súdu, že ak by malo vecné bremeno vzniknúť po zániku iného zmluvného vzťahu k pozemku, muselo by to vyplývať zo zákona, je aj podľa prvého senátu ústavného súdu ústavne konformný a udržateľný, preto nevidí žiaden dôvod, aby sa odklonil od záverov štvrtého senátu ústavného súdu uvedených v jeho skoršom uznesení č. k. IV. ÚS 677/2022-14 z 20. decembra 2022. V súvislosti s uvedeným právnym záverom krajského súdu nie je otázka jednorázovej peňažnej náhrady za vecné bremeno podľa § 4 zákona č. 66/2009 Z. z. relevantná.“

32. Žalovaný najmä namietal, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo 7/2010).

33. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávacom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a prejednaný spor aj správne právne posúdil. Ako už bolo uvedené z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný právny argument, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

34. Možno teda naproti námietkam odvolateľa uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majúc na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite. V zásade sa právne závery súdu prvej inštancie plne zhodujú s právnym posúdením obdobnej skutkovej veci Ústavným súdom Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 27/2023-17 zo dňa 19. januára 2023.

35. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného doplnia nasledovné.

36. Odvolací súd v tomto rozhodnutí pristúpil k žiadosti žalovaného na prerušenie konania tak, že túto v konečnom dôsledku zachovania čo najširšej procesnej ochrany procesných práv strán sporu posúdil ako návrh na prerušenie odvolacieho konania. K zamietnutiu návrhu žalovaného na prerušenie odvolacieho konania, sa odvolaciemu súdu žiada uviesť, že najvyššie súdne authority svojou už konštantnou judikatúrou ustálili, že prebiehajúce dovolacie konanie v inej veci nie je samo osebe dostatočnou bázou pre prerušenie konania postupom podľa § 164 CSP (pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. I. ÚS 3/00 a iné).

37. Predmetom odvolacieho konania je uplatnený nárok žalobcu za užívanie jeho pozemku, právna predchodkyňa žalobcu vypovedala nájomný vzťah žalovanému, ktorá výpoveď bola riadne doručená. Výpovedná doba skončila až po platnosti a účinnosti spomínaného zákona, ktorá skutková okolnosť v podstate medzi stranami sporu nebola rozporná. Zákon č. 66/2009 Z. z. sa stal platným 28.02.2009, účinnosť nadobudol 01.03.2009 okrem článku I, II a III, ktoré nadobúdajú účinnosť 01.07.2009. Ust. § 4 ods. 1 tohto zákona je zaradené pod čl. I, preto nadobúda účinnosť dňom 01.07.2009. Tento zákon č. 66/2009 Z. z. je predpisom, ktorý upravuje vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obcí a pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve iných osôb, ako obcí. Zákon sa okrem iného vzťahuje aj na pozemky, na ktorých je umiestnený aj športový areál. Žalovaný má na pozemku žalobcu (okrem toho aj na ďalších pozemkoch) umiestnený športový areál. Tento športový areál je vo vlastníctve obce. Ust. § 4 zákona 66/2009 Z. z. stanovuje pre prípad, že by ku dňu účinnosti tohto zákona neexistovalo zmluvne dohodnuté iné právo medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku, vznik vo verejnom záujme vecného bremena vlastníka pozemku pod stavbou. Súd prvej inštancie správne zistil, že ku dňu účinnosti tohto zákona existovala medzi vlastníkom pozemku - právnou predchodkyňou žalobcu a žalovaným nájomná zmluva na prenájom týchto pozemkov na dobu neurčitú s výpovednou dobou. Zákon č. 66/2009 Z. z. rešpektuje úpravu takýchto vzťahov. Pokiaľ by však súkromná úprava takýchto vzťahov ku dňu účinnosti zákona neexistovala, tento „nelegálny vzťah“ sa nahrádza vzťahom vyplývajúcim „ex lege“ vzniknutým vo verejnom záujme, a to zriadením vecného bremena. V danom prípade ale vecné bremeno medzi právnou predchodkyňou žalobcu a žalovaným nevzniklo. Tým, že nájomný vzťah sa skončil po uplynutí výpovednej doby, tento vzťah nemal ani zákonnú a ani súkromnú formu úpravy. Preto žalovaný užíva tieto nehnuteľnosti tak, ako to zistil súd prvej inštancie bez právneho dôvodu. Žalobca medzitým nadobudol na základe darovacej zmluvy geometrickým plánom vyčlenený pozemok, vstúpil do všetkých práv a povinností pôvodnej vlastníčky tohto pozemku. Za užívanie pozemkov žalovaným má právo na primeranú náhradu. Je v rozpore s ustanoveniami Obč. zák. o ochrane vlastníckeho práva (§ 126) a Ústavou SR (čl. 20), aby žalovaný hoci obec a vo verejnom záujme užíval pozemok žalobcu bez akejkoľvek náhrady. Žalobca predložil doklady svedčiace o výške náhrady za pozemok. Je neprípustné, aby táto náhrada bola nižšia, než je náhrada, ktorú produkuje dopyt a ponuka na trhu. Podľa odvolacieho súdu cena uplatnená žalobcom je primeraná a odrážajúca aj vzostup cien na trhu. Je preto spravodlivé,

ak táto náhrada aspoň sčasti korešponduje podmienkam na trhu a zodpovedá náhrade za bezdôvodné obohatenie sa žalovaného pri užívaní pozemku žalobcu bez zmluvnej úpravy. Platí tiež, že ak chce strana spochybniť závery znalca, je jej povinnosťou predložiť k týmto svojim tvrdeniam také procesne relevantné dôkazné prostriedky, ktoré by jednoznačne odborné závery znalca spochybnili. Obsah spisu nenasvedčuje tomu, aby bol žalovaný týmto spôsobom postupoval. K obdobným záverom dospeli aj senáty tunajšieho odvolacieho súdu 17Co a 20Co, a to vo svojich rozhodnutiach, sp. zn. 17Co/67/2019 z 25.06.2020 a sp. zn. 20Co/63/2019 z rovnakého dňa.

38. Po vyššie uvedenom vyriešení nastolenej právnej otázky dovolacím súdom, ohľadne skutočnosti či je v konkrétnom posudzovanom prípade potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 66/2009 Z. z., tak už zo zisteného skutkového a právneho stavu posudzovanej veci nie je z náhľadu odvolacieho súdu podstatné, že ku dňu účinnosti právnej úpravy zákonom číslo 66/2009 Z. z. zo dňa 11.02.2009, nebol žalobca vlastníkom pozemku, pričom vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti sa stal titulom nadobudnutia darovacou zmluvou zo dňa 11.08.2010 a predmetnú nehnuteľnosť darom nadobudol od toho času nebohej darkyne pani F. B., narodenej XX.XX.XXXX, rovnako už nie je podstatná ani tá skutočnosť, že aj ku dňu zániku nájomného vzťahu uplynutím výpovednej lehoty na základe výpovede datovanej dňom 28.05.2009, teda nebol žalobca vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Pokiaľ bol žalobca vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti v období za ktoré žalobca predmetnou žalobou požaduje náhradu za obdobie ktoré v petite žaloby vymedzil časovým rámcem od 01.07.2011 do 30.06.2014, žaloba nebola podaná osobou, ktorá by nespĺňala základnú procesnú podmienku vyžadovanú Civilným sporovým poriadkom, a to aktívnu vecnú legitímáciu (ako základnú procesnú podmienku).

39. K návrhu na možnú aplikáciu ust. § 257 CSP ohľadne trov konania odvolací súd uvádza nasledovné. Ustanovenie § 257 CSP nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane; vždy musí ísť celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých strán, a tiež na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní (tu už s možnosťou zhodnotiť konkrétne správanie sa strán pred podaním žaloby na súd, v priebehu konania). Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. V tomto ustanovení je zároveň fixované moderačné právo súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy. Zákon vyžaduje na také rozhodnutie dve podmienky: musí ísť o dôvody hodné osobitného zreteľa a o výnimočné okolnosti, pričom výklad týchto podmienok je ponechaný na súdnej praxi a je potom vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam, ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Uvedené ustanovenie teda predstavuje odchýlku zo zásahy zodpovednosti za výsledok, aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Znamená, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu nahradiť trovy konania úspešnej strane. Existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa musí tvrdiť a preukázať strana, inak je povinná zaplatiť náhradu trov konania. Predmetné zákonné ustanovenie tak rozširuje prvky, ktoré majú strany viesť k výraznému zvýšeniu zodpovednosti nielen za výsledok, ale aj priebeh súdneho konania, najmä koncentráciu dokazovania. Aplikácia tohto ustanovenia musí preto zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu.

40. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že žalovaný existenciu dôvodu hodného zreteľa ani netvrdil (ani nepreukázal) v priebehu celého konania na súde prvej inštancie. Keďže súd prvej inštancie nepostupoval podľa § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania, je nutné uzavrieť, že pre takýto postup nevidel dôvod, pre neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Odvolací súd po zohľadnení uvedených východísk ako aj záverov dospel k záveru, že postup podľa § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prejednávanej spore nie je dôvodný. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno považovať ani to, že žalovaný je obcou, ktorý navyše jednoznačne popieral svoju zodpovednosť, popieral vznik zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie na svojej strane a taktiež odmietal akúkoľvek alternatívu riešenia sporu, okrem zamietnutia žaloby (ku tomu pozri bližšie napr. Veľký komentár CSP, nakladateľstvo C.H. BECK, rok 2016, str. 940-949).

41. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie v I. a III. výroku ako vecne správny v spojení s opravným uznesením potvrdil.

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

43. Aj podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu žalovaného zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolania, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).